

Ledelsesøkonomi

Studiepoeng:	5
Studium:	Internasjonal markedsføring og relasjonsledelse
Semester:	Høstsemester
Kursansvarlig:	Høgskolelektor Terje Grann
Fagbeskrivelse:	Faget tar sikte på å gi studentene en grunnleggende forståelse for økonomiske modeller, begrepsapparater og styringsverktøy som kan beskrive og forklare virksomhetens vilkår og muligheter. Økonomisk styring, budsjettering og kostnads- og inntektsanalyse er viktige bærebjelker i faget.
Kursets mål:	Studenten skal tilegne seg kunnskap om økonomistyring og få en grunnleggende forståelse for de viktigste bedriftsøkonomiske begrepene. Dette gjøres ved å få oversikt over kostnader, pris som konkurransemiddel, markedstilpasning, kalkulasjon etter ulike metoder (selvkost- og bidragsmetode), dekningspunktanalyse (break even) og budsjettering. Studenten skal være i stand til å delta i beslutningsprosessen innenfor forskjellige områder i den økonomiske virksomheten.
Forkunnskaper:	Ingen spesielle.
Innhold/ Sentrale emner:	Bedriftens omgivelser. <ul style="list-style-type: none">○ Samfunnsøkonomiske problemsstillinger○ Grunnleggende forutsetninger○ Den økonomiske aktiviteten Bedriften <ul style="list-style-type: none">○ Målsetting○ Etikk○ Den økonomiske styringsprosessen○ Industribedriften○ Handelsbedriften○ Den tjenesteytende bedrift○ Valg av selskapsform

Bedriftens kostnader

- Tidsavgrensninger
- Materialkostnader
- Lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift
- Merverdiavgift
- Avskrivninger
- Bedriftens andre kostnader
- Kalkulatoriske kostnader

Kostnadsforløpet

- Faste, variable og totale kostnader
- Grensekostnader
- Direkte og indirekte kostnader
- Alternativkostnader

Inntektsdannelsen

- Konkurransereformer og markeder
- Pris, priselastisitet og bestemmende faktorer

Inntekter, kostnader og resultat – en teoretisk modell

- Monopol
- Fullkommen konkurranse

Produktkalkulasjon

- Selvkost
- Metoder
 - Divisjonskalkulasjon
 - Tilleggs-kalkulasjon
 - Selvkostmetoden
 - Bidragsmetoden

Kostnad – resultat – volumanalyse (dekningsanalyse)

- Forutsetninger
- Dekningsbidrag
- Dekningsgrad
- Dekningspunkt
- Risikomargin – sikkerhetsmargin
- Dekningsdiagram
- Konsekvenser av endrede forutsetninger

Produktvalg

- Ledig produksjonskapasitet
- Full produksjonskapasitet
- Innskrenkninger
- En flaskehals

Budsjettering

- Planleggingsnivåer
- Den strategiske prosess
- Bedriftens strategiske plan
- Bedriftens planleggingssyklus
- De enkelte budsjett og budsjettsammenhenger
- Hovedbudsjett
 - Resultatbudsjett
 - Likviditetsbudsjett
 - Balansebudsjett
- Kontroll

Obligatorisk

litteratur:

Hoff, Kjell Gunnar: Bedriftens økonomi, 6. utgave, 2005
Universitetsforlaget.

Hoff : Arbeidsbok til bedriftens økonomi. Universitetsforlaget.
Kompendier.

Gjennomføring:

Det vil bli gitt 30 timer kontakt med foreleser. Med kontakt med foreleser menes forelesninger i klasser og veiledning enkeltvis og i grupper.

Evaluerings:

Gruppeinnlevering med karakter som teller 25% av sluttkarakteren.
Skriftlig 3-timers eksamen som teller 75% av sluttkarakteren.